

15.11.2023 klo 9.30–12.30

Paikka: Zoom-etäyhteys

Paikalla: Mirja Anttila, Maria Forsén, Ilkka Haataja, Liisa Hilander (puheenjohtaja), Outi Hintikka, Ilona Lindfors (sihteeri), Kristiina Näyhö, Jaakko Tuohiniemi, Tarja Turunen, Leena Vainikainen (klo 12 asti), Ilona Leppänen (vierailija), Minttu Hurme (vierailija)

Poissa: Taru Fröjdholm

1. Kokouksen avaus

Puheenjohtaja avasi kokouksen klo 9:31.

2. Esityslistan hyväksyminen

Hyväksyttiin esityslista.

3. Toimijakuvailu/KANTO (Minttu Hurme & Ilona Leppänen Kansalliskirjasto) esitys ja keskustelu

Mintun esitys Toimijanimien monikielisyydestä

- tapaukset, joissa toimijalla on nimi usealla kielellä
 - esimerkiksi Yhdistyneet kansakunnat - Förenta Nationerna - United Nations
- tapaukset, joissa valittuun nimimuotoon lisätään muita kuvailukielisiä tietoelementtejä
 - esimerkiksi Tammi (yhtiö) - Tammi (bolag)
- Alephin monikielisen auktoriteettikannan toiminnot on lähtökohtaisesti suunniteltu asiasanoille, mutta ainakin Israelissa toiminto on otettu käyttöön myös monikielisille toimijanimiauktoriteeteille
 - toimii toistamalla auktoriteettitietueen 1xx-kenttää ja merkitsemällä eri kieliset versiot kunkin kielen kielikoodilla osakentässä \$9, esimerkiksi:
 - 100 1 \$a Luther, Martti, \$d 1483-1546 \$2 finaf/fin \$9 fin \$0 (FIN11)000051426
 - 100 1 \$a Luther, Martin, \$d1483-1546 \$2 finaf/swe \$9 swe \$0 (FIN11)000051426
- erikielisillä nimimuodoilla pitää olla kielikoodi, jotta pystytään tunnistamaan, minkä kielinen nimimuoto on kyseessä esim. finaf/fin, finaf/fin

- 6XX-kentissä tämä voisi toimia, mutta miten tämä ratkaisu toimisi muissa kentissä, esimerkiksi pääkirjaukset ja lisäkirjaukset 1XX- ja 7XX-kentissä
- 6XX-kenttiin voidaan lisätä nytkin useampia kieliversioita, mutta muissa kentissä näin ei ole, esimerkiksi 1XX-kentissä on vain yksi nimimuoto, sillä kenttää ei voi toistaa
- linkitetyn datan maailmassa olisi ratkaisuna, että tietueissa olisi tunnisteet, ja nimimuodot näytettäisiin OPACissa kielivalintojen ym. mukaan

Keskustelua

- keskusteltiin kaksikielisten toimijanimien eri toteutusvaihtoehdoista
- Aleph-järjestelmä asettaa omat rajoituksensa toteutukselle
- Kysymys: Miloin toimija-auktoreittien 'kaksikielistäminen' tapahtuu? YSO:ssa on nyt sellaisia termejä, jotka kuuluisivat KANTO:on, mutta joita ei voida siirtää KANTO:on ennen kuin KANTO on käytettävissä kahdella kielellä
 - paljon avoimia kysymyksiä: tekniikka, resurssit, konversiot jne.
 - tarvitaan ylemmän tason päätös asian edistämisestä
- Kysymys: Mikä taho voisi keskustella tästä asiasta seuraavaksi?
 - todettiin, että asian voisi viedä Kuvailuryhmien puheenjohtajakokouksen käsittelyyn, sillä asia koskee useampia kuvailutyöryhmiä Kumea, Toiku, Sisku ja Muusa

4. Kokous- ja tapahtumakuulumisia

- **SLM-kokous 18.10.**
 - ei muistiota
 - kokouksessa käytiin läpi SLM-termiehdotuksia
- **Fiktioaineistoryhmän kokous 19.10.**
 - [muistio](#)
 - Marjut ei jatka työryhmässä, eli ryhmä tarvitsee uuden puheenjohtajan
 - keskusteltiin fiktiivisten paikkojen merkitsemisestä ja päädyttiin jatkamaan vanhaa käytäntöä
 - pitäisi kartoittaa, mitkä fiktiiviset hahmot on perusteltua lisätä Kantoon. Pääpaino kotimaisilla ja lastenaineistossa esiintyvissä hahmoissa.
 - massa-ajoja on pyydetty luomispaikka-kenttään
- **Kuvailuryhmien puheenjohtajien kokous 31.10.**
 - [muistio](#)
 - kuvailukoulutusverkoston perustamisesta keskusteltu
 - RDA-asiat:

- päätös uudistetun RDA:n käyttöönotosta
 - Marja-Liisa Seppälä tekee selkeytettyä RDA-tekstiversiota, joka tulee helpottamaan uuden RDA:n käyttöönottoa ja soveltamista
- **Teos MARC 21:ssä -hanke**
 - [muistio 13.10.](#) , [muistio 27.10.](#) ja [muistio 10.11.](#)
 - pohdittu, tehdäänkö teostietueita vai teos- ja ekspressiotietueita
 - Metatietosanastoon kaivataan päivityksiä teoksen muotoa koskeviin termeihin
 - uusia teosauktoriteettitietueita on tehty Asteriin
 - **KAM-ryhmän kokous 14.11.**
 - kokouksessa liian vähän osallistujia asioiden käsittelyä varten

5. Selkeytetty RDA, tutustutaan tekeillä olevaan ohjeeseen

Siirrettiin seuraavaan kokoukseen. Luonnokseen voi tutustua jo etukäteen: [Selkeytetty RDA \(LUONNOS\)](#)

6. Teos Marc 21:ssä hankkeen kansallinen ehdotus välimerkityksestä ennen ekspression kieltä

- ehdotettu, että siirryttäisiin kansainväliseen käytäntöön merkitä ekspression kieli. Suomessa on ollut käytäntö, että merkitään teoksen nimen perään pilkku ja osakenttään I on tullut kielen nimi pienellä alkukirjaimella
 - nykyinen merkintätapa: Kalevala, |I ruotsi
 - ehdotettu merkintätapa: Kalevala. |I Ruotsi
- kansainvälisen käytäntöön siirtymisessä pidettiin ongelmallisena sitä, että suomen kielessä maan nimi ja kielen nimi erottuvat toisistaan vain alkukirjaimen koon perusteella
 - pohdittiin, voisiko olla niin, että teoksen nimen perässä olisi piste, mutta osakenttään I merkittäisiin kielen nimi kuitenkin pienellä alkukirjaimella:
 - Kalevala. |I ruotsi
 - jos kielen nimi on kirjoitettava isolla alkukirjaimella, pidettiin selkeämpänä, että kieli olisi muodossa X:n kieli:
 - Kalevala. |I Ruotsin kieli
- kannatusta sai pilkun muuttaminen pisteeksi, mutta toivottiin, että kielen nimi kirjoitettaisiin muodossa X:n kieli, jolloin kielen nimen voisi kirjoittaa isolla alkukirjaimella
- Liisa vastaa viestiketjuun, mutta laittaa viestin ensin Sisku-ryhmälle

7. Sisällönkuvailuoppaan päivitystä

Siirrettiin seuraavaan kokoukseen.

8. Muut asiat

- muut kuin auktorisoidut nimimuodot 600- ja 610-kentissä
 - muistutettiin, että 600- ja 610-kenttiin tallennetut ruotsinkieliset nimimuodot tulisi jättää tietueisiin. Tästä oli tullut kyselyitä, kun viesteissä, joissa ilmoitetaan nimimuotoihin tulleista muutoksista, on mainittu, että 600- ja 610-kenttiin ei saisi lisätä muita kuin auktorisoituja muotoja. Mutta tästä huolimatta ruotsinkieliset muodot ovat kuitenkin sallittuja ko. kentissä

9. Ilmoitusasiat

- [Talonmiehen tuokio 30.11.2023](#)
- Siskun seuraava kokous on lähikokous Kansalliskirjastossa 5.12.2023

10. Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 12:22.